

Restoran işletmeciliği faaliyetinde, her masa için tek adisyon fişi düzenlenildiği hallerde müşterilerin hesabı ayrı ayrı ödemesi durumunda belge düzeninin ne şekilde olacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67854564-1741-471
Tarih	12.08.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 67854564-1741-471 12/08/2014

Konu : Adisyon kullanımı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; işletmekte olduğunuz restoranınızda her masa için adisyon fişi düzenlediğinizi, ancak aynı masada oturan müşterilerinizin hesaplarını ayrı ayrı ödeme talebinde bulunduklarını belirterek, müşterilerinizin hesaplarını bu şekilde ödemek istemesi durumunda belge düzeninin nasıl olması gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü istenilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 231 inci maddesinin 5 inci bendinde, "Fatura malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, mezkûr Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanarak adisyon kullanmak zorunda olan hizmet işletmeleri ile adisyon kullanımına ilişkin usul ve esaslar 185, 200, 298 ve 299 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

185 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde adisyonun, müşterilere sunulan hizmetin ve emtianın cins ve miktarını göstermek amacıyla düzenlenen bir belge olduğu, adisyonların sipariş alınırken düzenlenmesi ve daha sonraki siparişleri işlemek üzere müşterinin masasında bırakılması gerektiği ifade edilerek adisyonlarda bulunması gereken asgari bilgiler sayılmıştır.

200 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ise adisyonlara düzenleme saati yazılması zorunluluğu getirilmiş ve ayrıca, hizmetin tamamlanmasından sonra adisyonun müşteriye ibraz edileceği ve bu adisyona dayanılarak hesap ödeneceği, müşterinin talebi beklenilmeksizin fatura, fatura vermeyi gerektirmeyen hallerde de perakende satış fişi veya yazar kasa fişinin düzenlenerek, adisyonun birinci örneği ile birlikte müşteriye verileceği, ikinci örneğinin ise işletmede kalacağı ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, adisyon kullanmak zorunda olan hizmet işletmelerinin yeniden belirlendiği 298 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; " ...Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço veya işletme hesabı esasına göre defter tutan gece kulüpleri, diskotekler, barlar, pavyonlar, gazinolar, meyhaneler, lokantalar, kafeteryalar ve pastane gibi işletmeler adisyon kullanmak mecburiyetindedir.

Ancak, self servis esasına göre işletilen lokanta, kafeterya gibi işletmeler, sadece çay, kahve ve meşrubat satımı yapan kahvehane, çay ocağı ve çay bahçesi gibi işletmeler, basit usulde vergilendirilen hizmet işletmeleri ile tom boncuk veya özel kredi kartıyla takip edilen hizmetlerin verildiği tatil köyü, otel gibi konaklama işletmelerinde adisyon kullanılmasına gerek bulunmamaktadır." denilmektedir.

299 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de, adisyon kullanmak zorunda olduğu açıklanan hizmet işletmelerinin alkollü içki servisi yapmaları halinde adisyon düzenleme mecburiyetlerinin bulunduğu, alkollü içki servisi yapmayan hizmet işletmelerinin ise adisyon düzenleme zorunluluklarının bulunmadığı belirtilmiştir.

Buna göre;

-Alkollü içki servisi yapan işletmelerce müşterilere sunulan hizmetin ve satılan emtianın cins ve miktarını göstermek üzere adisyon düzenlenmesi zorunlu olup adisyon düzenlenme zorunluluğunun yapılacak ödemenin şekli veya tutarı ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

- Sipariş alınırken düzenlenen ve sonraki siparişlerin de işlenmesi suretiyle müşterinin masasına bırakılması zorunlu bulunan adisyonun birden fazla müşteri tarafından ödenmesi mümkün bulunmakta olup, bu adisyona ilişkin ödemenin masada bulunan müşteriler tarafından ortaklaşa yapılmak istenmesi durumunda, her bir müşterinin ödediği tutar için fatura, fatura vermeyi gerektirmeyen hallerde de ödeme kaydedici cihaz fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi zorunludur.

- Adisyonun, birden fazla müşteri tarafından ödenmesi durumunda, her bir müşteri için düzenlenecek fatura veya ödeme kaydedici cihaz fişinin bu adisyonla ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026